

збереглися споконвічні традиції й культура народу, місцевий уклад життя, що є гарною базою, насамперед, для розвитку сільського туризму.

Таким чином, потенційний попит на даний різновид туризму, наявність унікальних природно-рекреаційних ресурсів, умов для розміщення туристів, зацікавленість і бажання сільських родин організувати агротуристичні господарства, створюють базові умови й передумови для розвитку туризму в сільській місцевості Черкаської області. У районах доцільно передбачити штатні одиниці відділах економіки фахівців з розвитку сфери рекреації. Такий фахівець повинен аналізувати стан і проблеми розвитку туристичної галузі; консультувати й інформувати суб'єктів, що хазяюють у сфері туризму, по широкому колу питань що їх цікавлять; здійснювати нагляд за дотриманням туристичного законодавства, брати участь у розробці регіональних програм і пілотних проектів розвитку туризму; організувати проведення регіональних і міжнародних науково-практичних семінарів і симпозіумів з питань розвитку туризму, а також туристичних виставок, ярмарків, бірж тощо.

Важливими умовами формування ефективно й стійко розвиваючого сільського туризму в регіонах України, у тому числі в Черкаській області, є стратегічне планування й прогнозування комплексного розвитку територій, маркетинг, використання закордонного досвіду й головне – зацікавлена участь місцевого населення й місцевих влади в становленні агротуризму в регіоні, їх спільна погоджена діяльність.

*Цимбалюк Ю.А.,
студентка*

*ННІ економіки та бізнес освіти
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Науковий керівник: к.е.н., доцент Чвертко Л.А.*

ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ РИЗИКІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Стрімкий розвиток туризму, що характерний для сучасного періоду економічного розвитку, актуалізує проблеми організації страхового захисту учасників індустрії туризму. Адже в умовах лібералізації руху потоків капіталу, товарів і послуг, зміцнення інтеграційних зв'язків і глобалізаційних процесів взаємозв'язок страхування і туризму має яскраво виражений міжнародний характер [3, с. 248]. Розширення зовнішньоекономічних зв'язків потребує відповідності всіх сегментів страхового ринку міжнародним стандартам.

Готельно-ресторанний бізнес є важливою складовою туристичної галузі. Розвиток внутрішнього та міжнародного туризму значною мірою пов'язаний з рівнем матеріально-технічної бази туристичних підприємств, розгалуженістю та різноманітністю їх мережі, якістю та обсягом послуг,

пропонованих готельним господарством. Готельні підприємства виконують одну з основних функцій у сфері обслуговування туристів – забезпечують їх житлом і побутовими послугами під час подорожі. Як і будь-яка інша підприємницька діяльність, діяльність у сфері ресторанного і готельного бізнесу супроводжується значною кількістю ризиків, що є об'єктами комерційного страхування. Як свідчить світова практика, однією з основних умов відповідального підходу до ведення готельно-ресторанної справи належить страхування ризиків індустрії гостинності.

Як відомо, існує цілий ряд ризиків, пов'язаних з діяльністю підприємств ресторанного і готельного бізнесу, які ці суб'єкти господарювання пропонують страховим компаніям покривати за окрему винагороду. В економічно розвинених країнах серед інших видів найбільшого поширення набуло страхування ризиків цивільної відповідальності підприємств індустрії гостинності перед споживачами послуг. Натомість в Україні підприємства готельно-ресторанного комплексу традиційно найчастіше укладають договори страхування майна від вогневих ризиків.

Страховий захист від багатьох інших видів ризиків, незважаючи на досить широкий вибір страхових продуктів, ще не набув належного розвитку [2, с. 232].

Серед великої кількості страховиків, що функціонують на страховому ринку України, тільки деякі показують реальні результати страхування ризиків готельно-ресторанного бізнесу. Зокрема, варто виділити такі фінансові інститути, як «Allianz Україна», страхове товариство «Авеста Страхування», страхова компанія «ЮНІТІ», ПрАТ «Акціонерна страхова компанія «ІНГО Україна»».

Яскравим прикладом компанії, яка приділяє увагу страхуванню відповідальності, є відома страхова компанія з німецькими інвестиціями «Allianz Україна». Чільне місце в асортименті послуг цього страховика посідає страхування відповідальності власників ресторанів і готелів, за договорами якого надається компенсація шкоди, завданої життю, здоров'ю або майну:

- відвідувачів закладу/гостей готелю – через незадовільну якість послуг, страв та напоїв (наприклад, отруєння, опік, потрапляння сторонніх предметів у їжу), необережні дії персоналу (пролиття червоного вина на одяг клієнта) та інші фактори (наприклад, у разі травми через падіння на слизькій підлозі тощо);

- власників орендованого приміщення та сусідніх приміщень через пожежу, затоплення тощо;

- інших третіх осіб – наприклад, у разі падіння вивісок, рекламних плакатів, інших елементів екстер'єру та інтер'єру закладу тощо. [1]

Слід відзначити, що формування ефективної системи страхового захисту від ризиків у готельно-ресторанному бізнесі, з точки зору дослідників, великою мірою залежать від готовності власників та керівників закладів системно організувати страховий захист своїх майнових інтересів. Водночас на показники розвитку цього сегменту страхових послуг впливає ступінь

довіри до страхових компаній, рівень розвиненості ринку страхових послуг, досконалості страхового законодавства та готовності страховиків надати підприємствам прийнятні умови і тарифи страхування [2, с. 232].

Дослідження діяльності страховиків України показують, що у більшості з них відсутні специфічні програми щодо страхування ресторанного і готельного бізнесу, а в туристичному страхуванні спостерігається такий великий асортимент страхового покриття і вартості страхування, який межує з хаосом. Це можна пояснити кількома факторами, а саме:

- до сьогодні більшість великих страховиків концентрували увагу на автострахуванні та корпоративному медичному страхуванні, як сегментах найбільш масових, і таких, що добре піддаються андеррайтингу;

- нерозвинута інфраструктура ресторанного і готельного господарства в Україні заважала страховикам розглядати ці об'єкти як перспективні для надання страхових послуг;

- великий обсяг туристичної діяльності формується за старими, напівлегальними схемами, тому страховики приділяли увагу здебільшого тим напрямкам, де страхування туристів є обов'язковим.

Список використаних джерел:

1. Страхування відповідальності власників ресторанів, готелів [Електронний ресурс] // Allianz [сайт]. - Режим доступу: <http://allianz.ua/strahovanie-otvetstvennosti-vladeltsev-restoranov-oteley>

2. Чвертко Л.А. Страхування ризиків готельно-ресторанного бізнесу / Л. А. Чвертко // Матеріали Всеукраїнської інтернет-конференції «Тенденції розвитку готельно-ресторанної індустрії в Україні» 26 листопада 2015 року / ред. кол. В.О. Стойка та ін. - Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві» (Видавець «Сочінський»), 2015. - С. 232-234.

3. Чвертко Л.А. Страхування як елемент захисту українських туристів за кордоном / Л.А. Чвертко, І. М. Кирилюк // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Стратегічні перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку» (30 жовтня 2015 р.) / відп. ред. Л. В. Транченко - Умань : Видавець «Сочінський», 2015. - С. 248-251.

Чайка В.В.,
студентка

Уманський національний університет садівництва
Науковий керівник: к.е.н., доцент Кожухівська Р.Б.

ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС ЯК ЕКОНОМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНА СИСТЕМА

Поняття «туризм» охоплює систему трьох взаємопов'язаних елементів: географічний компонент (регіон появи туристів, транзитний регіон і туристична дестинація), турист і туристична індустрія [1].

Туризм в Україні став наблизатися до світового рівня. З'явилися й розвиваються підприємства, що спеціалізуються на туристичній діяльності